

Asia: VN/9727/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Lausunnonantajan organisaatio

Kunta, kuntayhtymä

2. Auttaako elämänvaiheita koskeva säännös yhdessä säännöskohtaisten perusteluiden kanssa arvioimaan, milloin on kyse sellaisesta avun ja tuen tarpeesta, johon tulee vastata vammaispalvelulain mukaisin palveluin?

Kyllä osittain

Voit halutessasi perustella vastausta tai lisätä muutosehdotuksen

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan näkemyksen mukaan elämänvaiheita koskeva säännös yhdessä säännöskohtaisten perusteluiden kanssa auttaa arvioimaan asiaa osittain. Hallituksen esitysluonnoksessa mainitaan, että lakisääteisen RAI-arviointimenetelmän avulla on mahdollista selvittää iäkkäiden henkilöiden yksilölliset palvelutarpeet ja järjestää sen perusteella inhimillisen elämän edellytyksenä olevat palvelut. Lasten kohdalla ei kuitenkaan ole käytössä kansallista arviointimenetelmää, jota olisi mahdollista hyödyntää arvioitaessa sitä, milloin kyseessä on sellainen avun ja tuen tarve, joka poikkeaa tavanomaisesta ja ikätasoisesta tarpeesta sekä ylittää huoltajalle kuuluvan tavanomaisen huolenpitovastuun. On kuitenkin hyvä, että hallituksen esitysluonnoksessa mainitaan tärkeimpiä perheitä ja lapsia tukevia ensisijaisia palveluja sekä tuodaan muun muassa esiin, ettei vauvan tai hyvin pienen lapsen huolenpidon tarve välttämättä vielä poikkeaa ikätasoisista tarpeista.

Perusteluissa voisi vielä tarkemmin esimerkiksi kuvata keskeistä aikaisempaa oikeuskäytäntöä, jossa on arvioitu eri elämänvaiheisiin tavanomaisesti kuuluvaa, ja siitä poikkeavaa avun ja tuen tarvetta.

3. Turvaako esitys vammaispalveluita aiemmin saaneiden vammaisten henkilöiden oikeuden saada vammaispalveluita myös ikääntyessä?

Kyllä

Voit halutessasi perustella vastausta tai lisätä muutosehdotuksen

Vammaispalvelulain 2 §:ään ehdotettu muutos velvoittaisi ottamaan huomioon myös palveluiden jatkuvuuden silloin, kun vammainen henkilö on käyttänyt vammaispalveluita aiemmissa elämänvaiheissa. Säännöskohtaisten perusteluiden mukaan säännöksen tarkoitus on turvata se, että vammaiset henkilöt voivat saada vammaispalveluita myös ikääntyessään, kuin myös silloin, kun henkilö esimerkiksi vammautuu tapaturmaisesti korkeassa iässä.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan näkemyksen mukaan esityksellä turvataan vammaisten henkilöiden oikeus vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin myös ikääntyessä silloin, kun ensisijaisen lainsäädännön mukaiset palvelut eivät ole vammaisen henkilön yksilöllisen palvelutarpeen ja edun kannalta sopivia ja riittäviä.

4. Täydentääkö elämänvaiheita koskeva säännösehdotus jo hyväksyttyä soveltamisalakokonaisuutta riittävästi sen turvaamiseksi, että vammaispalvelulaki säilyy erityislakina?

Kyllä

Voit halutessasi perustella vastausta tai lisätä muutosehdotuksen

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää kannatettavana, että elämänvaiheiden huomioimista koskevat periaatteet tuodaan lain tasolle. Säännösehdotus yhdessä jo hyväksytyn soveltamisalakokonaisuuden kanssa turvaa riittävästi vammaispalvelulain säilymistä erityislakina. Ehdotus myös turvaa lain yhdenvertaista soveltamista eri alueilla.

On tärkeää, että vammaispalvelulaki säilyy vammaisille henkilöille tarkoitettuna erityislakina, jonka avulla turvataan niiden vammaisten henkilöiden oikeudet, joille ensisijaisen lainsäädännön mukaiset palvelut eivät ole riittäviä ja sopivia.

5. Mitä muuta haluat sanoa esityksestä?

-

Aalio Oona
Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala